

6. Крейнина М. Н. Финансовая устойчивость предприятия: оценка и принятие решений / М. Н. Крейнина // Финансовый менеджмент. – 2001. – № 2. – С. 32 – 36.

7. Трошин В. А. Проблематика оценки финансовой устойчивости коммерческого банка / В. А. Трошин // Молодой ученый. – 2014. – № 10. – С. 263 – 266.

8. Постанова НБУ № 124 від 19.03.2003 р. «Про затвердження Правил організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0353-03>

REFERENCES

"Analytichniy ohliad bankivskoi systemy Ukrainy za 2014 rik" [Analytical review of the banking system of Ukraine for 2014]. Ofitsiyniy sait NRA «Rurik». http://www.rurik.com.ua/documents/research/bank_system_4_kv_2014.pdf

Arbuzov, S. H. et al. *Bankivska entsyklopediia* [Banking Encyclopedia]. Kyiv: TsND NBU; Zhannia, 2011.

Kreykina, M. N. "Finansovaia ustoychivost predpriatia: otsenka i priniatie resheniy" [The financial stability of the enterprise: evaluation and decision-making]. *Finansovyy menedzhment*, no. 2 (2001): 32-36.

[Legal Act of Ukraine] (2003). <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0353-03>

Ofitsiyniy sait Natsionalnoho banku Ukrainy. <http://bank.gov.ua>

Ofitsiyniy sait Fondu harantuvannia vkladiv fizychnykh osib. <http://www.fg.gov.ua>

Parasii-Verhunencko, I. M. *Analiz bankivskoi diialnosti* [Analysis Banking]. Kyiv: KNEU, 2003.

Troshyn, V. A. "Problematika otsenki finansovoy ustoychivosti kommercheskogo banka" [The problem of assessing the financial stability of the commercial bank]. *Molodoy uchenyy*, no. 10 (2014): 263-266.

УДК 336.7:[338.23:336.74](477)

ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ОСНОВ ФУНКЦІОНУВАННЯ ГРОШОВО-КРЕДИТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ

© 2015 КРАВЧОНОК С. В.

УДК 336.7:[338.23:336.74](477)

Кравченко С. В. Дослідження теоретичних основ функціонування грошово-кредитного ринку України

У статті розглянуто проблематику теоретичних засад стосовно поняття «грошово-кредитний ринок». Добробут та процвітання держави залежить від ефективності фінансової сфери, тому важливим є вдосконалення функціонування фінансового ринку, а саме – його окремих сегментів. Оскільки одним з найбільших сегментів є грошово-кредитний ринок, то необхідно спочатку розглянути саме його, що і відображено у статті. Розглянуто теоретичні основи, а саме – визначення поняття грошово-кредитного ринку; проаналізовано інструментарій грошово-кредитного ринку. На основі дослідженого матеріалу автором запропоновано розширений та доповнений варіант поняття грошово-кредитного ринку. У подальшому планується розгляд монетарного регулювання грошово-кредитного ринку України.

Ключові слова: грошово-кредитний ринок, кредитний ринок, грошовий ринок, грошово-кредитна політика, валютний ринок.

Табл.: 1. **Бібл.:** 14.

Кравченко Софія Володимирівна – аспірантка, кафедра фінансів та кредиту, Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна (пл. Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: Kravchonok_s.v@mail.ru

УДК 336.7:[338.23:336.74](477)

Кравченко С. В. Исследование теоретических основ функционирования денежно-кредитного рынка Украины

В статье рассмотрена проблематика теоретических принципов относительно понятия «денежно-кредитный рынок». Благосостояние и процветание государства зависит от эффективности финансовой сферы, потому важным является усовершенствование функционирования финансового рынка, а именно – его отдельных сегментов. Поскольку одним из самых больших сегментов является денежно-кредитный рынок, то необходимо сначала рассмотреть именно его, что и отобразено в статье. Рассмотрены теоретические основы, а именно – определение понятия денежно-кредитного рынка; проанализирован инструментальный денежно-кредитного рынка. На основе исследованного материала автором предложен расширенный и дополненный вариант понятия денежно-кредитного рынка. В дальнейшем планируется рассмотрение монетарного регулирования денежно-кредитного рынка Украины.

Ключевые слова: денежно-кредитный рынок, кредитный рынок, денежный рынок, денежно-кредитная политика, валютный рынок.

Табл.: 1. **Библ.:** 14.

Кравченко София Владимировна – аспирантка, кафедра финансов и кредита, Харьковский национальный университет им. В. Н. Каразина (пл. Свободы, 4, Харьков, 61022, Украина)

E-mail: Kravchonok_s.v@mail.ru

UDC 336.7:[338.23:336.74](477)

Kravchonok S. V. Studying the Theoretical Foundations of Functioning of the Monetary Market of Ukraine

In the article, problematics of theoretical principles concerning the concept of «monetary-credit market» is considered. Well-being and prosperity of the State depends on the efficiency of financial sector, thus, it is important to improve the functioning of financial market, especially its certain segments. Because one of the biggest segments is monetary-credit market, it must be considered in the first order, what is reflected in the article. Theoretical basis, namely, definition of monetary market has been considered; the tools used by monetary market has been analyzed. On the basis of the examined material, the author has proposed an extended and expanded version of the concept of monetary-credit market. As for the further step, it is planned to review the monetary regulation of the monetary-credit market of Ukraine.

Key words: monetary-credit market, credit market, monetary market, monetary-credit policy, foreign exchange market.

Tabl.: 1. **Bibl.:** 14.

Kravchonok Sofiya V. – Postgraduate Student, Department of Finance and Credit, V. N. Karazin Kharkiv National University (pl. Svobody, 4, Kharkiv, 61022, Ukraine)

E-mail: Kravchonok_s.v@mail.ru

Забезпечення фінансової стабільності залежить від ефективності функціонування фінансового ринку держави. Фінансовий ринок складається зі структурних сегментів. Тому актуальним питанням виступає вдосконалення теоретичних основ грошово-кредитного ринку, оскільки саме він виступає найбільшим сегментом фінансового ринку. Для ефективного функціонування економіки необхідна постійна та безупинна мобілізація, розподіл, перерозподіл тимчасово вільних грошових коштів фізичних і юридичних осіб, між різними секторами економіки виключно на комерційній основі. Теоретичні основи грошово-кредитного ринку широко розглянуто такими вченими-економістами, як: А. Гриценко, В. Міщенко, Н. Островська, Т. Єрліна, С. Маслова, І. Фішер, В. Гейць, А. Сидоренко, А. Мехлера, П. Лоу та ін. Проте немає єдиного формулювання теоретичних знань з даного питання, у різних джерелах по-різному висвітлена інформація.

Грошово-кредитний ринок виступає центральною ланкою ринкової моделі грошово-кредитного регулювання економіки. На цьому ринку формуються попит і пропозиція кредитів на різні терміни, обмінні курси, процентні ставки і т. ін. За відсутності системи ринків у грошово-кредитній сфері неможливо забезпечити ефективне функціонування дворівневої банківської системи.

Під грошовим-кредитним ринком розуміється частина фінансового ринку, на якому відбувається торгівля короткостроковими кредитами.

Грошово-кредитний ринок – це ринок, на якому формуються попит та пропозиція на гроші через регулювання мережі інститутів, що забезпечують взаємодію попиту і пропозиції грошей.

На основі збалансування попиту і пропозиції грошей забезпечується дотримання ключових монетарних пропорцій та досягаються цілі монетарної політики НБУ при одночасному формуванні монетарних імпульсів, необхідних для підтримки сталого економічного зростання [10].

Особливості грошово-кредитного ринку:

- ✦ взаємозв'язок «товар – гроші» на грошово-кредитному ринку здійснюється через позику за умови повернення засобів у певний термін або придбання фінансових інструментів;
- ✦ після здійснення як купівлі, так і продажу грошей власник не втрачає право власності, а на добровільній основі передає право на розпорядження грошима покупцеві на певних умовах;
- ✦ при передачі грошей від власника до покупця гроші виступають товаром. Вартість, що купується, розраховується виключно в грошовій формі, в односторонньому порядку і при обов'язковому поверненні власникові. Метою такого переміщення є отримання доходу як власником, так і покупцем. Власник отримує дохід у формі відсотка за тимчасову відмову від грошей, а покупець – за рахунок отримання прибутку від розширення своєї виробничої або комерційної діяльності;
- ✦ як купівля, так і продаж грошей відбувається виключно за наявності вільних грошей у одного суб'єкта і потреби в них інших.

Т. Г. Савченко пропнує всі інструменти грошово-кредитного ринку поділити на дві групи – з точки зору їх впливу на кон'юнктуру грошово-кредитного ринку. До першої включити основні економічні засоби й методи грошово-кредитної політики НБУ (регулюючі інструменти), які визначені статтею 25 Закону України «Про Національний банк України»: визначення та регулювання норм обов'язкових резервів для комерційних банків, процентна політика, рефінансування комерційних банків, управління золотовалютними резервами, операції з цінними паперами (крім цінних паперів, що підтверджують корпоративні права), проблеми і перспективи розвитку банківської системи України на відкритому ринку, регулювання імпорту та експорту капіталу, емісія власних боргових зобов'язань та операції з ними. До другої групи (економічні інструменти) – фінансові інструменти, які можуть використовуватись у взаємовідносинах між банками другого рівня, а також застосовуються для здійснення операцій банку з клієнтами (юридичними та фізичними особами) [12].

Особливість інструментарію грошово-кредитного ринку полягає в низькому фінансовому ризику.

Розглянемо учасників грошово-кредитного ринку за декількома напрямками залежно від специфіки діяльності:

1. *Кредитори* – ті особи, які надають гроші: держава в особі певних органів і організацій, підприємства та організації різного типу, банки, небанківські кредитні організації, міжнародні фінансові організації, інші фінансово-кредитні установи.

2. *Позичальники* – ті особи, які на певних умовах запозичують гроші: держава в особі певних органів і організацій, підприємства та організації різного типу, банки, небанківські кредитні організації, міжнародні фінансові організації, інші фінансово-кредитні установи.

3. *Фінансові посередники* (але процеси запозичення та надання грошей на грошово-кредитному ринку можливо здійснювати і без фінансових посередників) – банки, брокери, дилери, керуючі компанії, професійні учасники фондового ринку, інші фінансово-кредитні установи та ін.

Дохід отримують всі учасники грошово-кредитного ринку за виконання своєї функції. Отже, кредитори отримують дохід із запозиченої суми через отримання зазначених відсотків на суму запозичення. Тоді позичальники отримують дохід за рахунок отриманого прибутку, внаслідок використання запозичених коштів у кредитора. Якщо операції здійснювались з фінансовими посередниками, то вони отримують дохід за рахунок різниці між процентними ставками при залученні і розміщенні коштів або отриманні комісійної винагороди.

Регулювання грошово-кредитного ринку забезпечується грошово-кредитною політикою, яка є складовою системи загальнодержавної економічної політики.

Політика у сфері грошового обігу та кредиту має велике значення для кожної країни, оскільки шляхом регулювання грошової маси вона спрямована на забезпечення ефективного функціонування економіки, її

ключовими цілями є цінова стабільність, стабільність обмінного курсу, зростання національного виробництва, збалансування платіжного балансу, забезпечення зайнятості, зростання добробуту населення тощо [14].

Законом України «Про Національний банк України» визначено: «грошово-кредитна політика – комплекс заходів у сфері грошового обігу та кредиту, спрямованих на забезпечення стабільності грошової одиниці України через використання визначених Законом засобів та методів». Грошово-кредитну політику часто називають монетарною, оскільки вона є політикою у сфері управління кількістю грошей в обігу [11].

Суб'єктом грошово-кредитної політики виступає держава, яка регулює цю сферу через свої представницькі органи – центральний банк і відповідні урядові структури – міністерства фінансів чи казначейства, органи нагляду за діяльністю банків і контролю за грошовим обігом, інституції зі страхування депозитів та інші установи. Визначальна роль у здійсненні грошово-кредитного регулювання належить центральному банку [13].

Національний банк, у свою чергу, для здійснення ефективно монетарної політики застосовує такі основні інструменти:

- ✦ процентна політика;
- ✦ депозитні операції центрального банку;
- ✦ здійснення операцій на відкритому ринку;
- ✦ встановлення мінімальних обов'язкових резервів для банків;
- ✦ здійснення операцій на валютному ринку та інші.

Грошово-кредитне регулювання – сукупність форм, методів і важелів державного впливу на грошово-кредитну сферу. Основні напрями грошово-кредитного регулювання: регулювання банківської ліквідності, управління державним боргом і регулювання обсягу кредитних операцій, грошової емісії та ризику й ліквідності. Здійснюється за допомогою різних форм, методів і важелів. Важелі грошово-кредитного ринку необхідно використовувати комплексно, у певній послідовності, у контексті чинного законодавства та виваженої зовнішньоекономічної діяльності [6, с. 297].

Грошово-кредитний ринок прийнято поділяти на такі складові:

- ✦ обліковий (грошовий) ринок;
- ✦ міжбанківський (кредитний) ринок;
- ✦ валютний ринок.

Складові грошово-кредитного ринку поєднані основними функціями, які визначають їх схожість, а саме:

1. Здійснення об'єднання засобів держави, приватного бізнесу, закордонних інвесторів, а також дрібних заощаджень населення, за рахунок чого формуються великі грошові фонди.

2. Об'єднані грошові кошти перетворюються в позиковий капітал, за допомогою якого здійснюється забезпечення роботи зовнішніх джерел фінансування підприємств.

3. Забезпечення ефективного функціонування державних органів за рахунок надання позик для покриття дефіциту бюджету та інших цілей.

4. Забезпечення стійкої кредитної системи через спрямування частини акумульованих коштів на міжбанківський ринок.

Міжбанківський ринок визначають як сегмент фінансового ринку, на якому визначається вартість кредитних ресурсів. Ставки за міжбанківськими кредитами, які формуються внаслідок взаємодії учасників ринку, є визначальними для встановлення вартості кредитних ресурсів і для інших суб'єктів економіки [5].

Валютний ринок – це система економічних відносин між його суб'єктами щодо здійснення операцій з купівлі-продажу валют і валютних цінностей за допомогою сучасних засобів фінансової телекомунікації, де цінами є встановлені під впливом попиту і пропозиції обмінні курси [7].

Розбудова повноцінного валютного ринку та ефективна організація валютних відносин в Україні визначаються необхідністю їх належного регулювання з боку держави. Одне з ключових місць у цьому процесі належить механізму реалізації валютної політики, що охоплює всі необхідні важелі впливу на валютні відносини і є одним із найважливіших елементів у загальній системі заходів щодо підтримання макроекономічної стабільності в країні, стимулювання економічного зростання та підвищення добробуту населення.[6]

Стан кон'юнктури валютного ринку виявляється у зміні співвідношення між попитом і пропозицією іноземних валют, що, у свою чергу, є ключовим чинником впливу на валютний курс. Загалом чинники, що визначають кон'юнктуру валютного ринку, можна розділити на такі три групи: 1) курсоутворюючі; 2) регулюючі; 3) чинники кризового характеру [8].

Як наступну складову грошово-кредитного ринку розглянемо грошовий ринок, який, у свою чергу, містить в собі більшу кількість учасників і об'єктів угод, ніж валютний та міжбанківський, оскільки доступ до нього мають банки, страхові компанії, підприємства, інвестиційні фонди, фінансові установи, пенсійні фонди, дилери і т. ін.

Можемо виділити такі основні характеристики грошового ринку:

- ✦ грошовий ринок позиціонується як ринок з мінімальним фінансовим ризиком;
- ✦ позичковий процент виступає ціною «товару» на грошовому ринку, що виступає важливим елементом грошово-кредитної політики держави, який регулюється Національним банком України;
- ✦ висока ліквідність фінансових активів;
- ✦ проста система ціноутворення на грошовому ринку;
- ✦ забезпечує ефективне здійснення розподіл та перерозподіл, накопичення та оборот грошового капіталу;
- ✦ грошовий ринок виступає короткостроковим сегментом фінансового ринку, що дозволяє підприємствам збільшувати грошові активи, що забезпечує ефективність використання вільних коштів.

Ми розглянули основні моменти у функціонуванні грошово-кредитного ринку України. Тепер розглянемо більш детально поняття грошово-кредитного ринку, що представлено в *табл. 1*.

Виходячи з аналізу розробленої табл. 1, ми можемо дати визначення поняття грошово-кредитного ринку через розгляд його з двох боків. З одного боку – як структурного елементу національного ринку, а з іншого – як самостійного механізму. Таким чином, доцільно буде дати два доповнені визначення грошово-кредитного ринку.

У першій варіації, де грошово-кредитний ринок виступає як структурний елемент національного ринку, для більш повного та детального визначення об'єднаємо такі частини понять, дані Гальчинським А. С., Масловою С. О., Опаловим О. А. та Ешем С. М., і отримаємо таке поняття:

Грошово-кредитний ринок – це самостійний механізм на фінансовому ринку, який формують банківські та спеціальні фінансово-кредитні інститути, що забезпечує упорядковане переміщення грошових ресурсів, а саме – короткострокові депозитно-позикові операції.

Таким чином, ми бачимо, що таке об'єднання є доцільним, оскільки поняття більш детально описує структурний елемент національного ринку – грошово-кредитний ринок.

У другій варіації, де грошово-кредитний ринок виступає як самостійний механізм, ми для більш структурного та повного поняття об'єднали такі частини понять, дані С. В. Мочерним і Демківським А. В., і отримали таке поняття:

Грошово - кредитний ринок – це структурний елемент національного ринку країни, на якому функціонує система грошових відносин і банківських та спеціальних фінансово-кредитних інститутів, які забезпечують функціонування, постійне переміщення сукупності грошових ресурсів країни, їх розподіл та перерозподіл під впливом законів попиту та пропозиції.

ВИСНОВКИ

Ми провели аналіз досліджень багатьох авторів стосовно визначення грошово-кредитного ринку. Роз-

глянути нами поняття не відображають повної сутності даного терміна, тому було розроблено авторське тлумачення поняття, яке включає в себе більш розширений спектр особливостей грошово-кредитного ринку. Ми вважаємо, що доцільно розглядати термін у розрізі двох аспектів, де грошово-кредитний ринок виступає як структурний елемент національного ринку та як самостійний механізм. Тому у статті дано два визначення грошово-кредитного ринку. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. **Гальчинський А. С.** Теорія грошей : навч.-метод. посіб. / А. С. Гальчинський. – 4-е вид., змінене і доп. – К. : Вид-во Соломії Павличко «ОСНОВИ», 2001. – 416 с.
2. **Демківський А. В.** Гроші та кредит: навч. посіб. / А. В. Демківський. – К. : Дакор, 2007. – 528 с
3. Економічна енциклопедія : у трьох томах. Т. 1 / Редкол.: ... С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К. : Видавничий центр «Академія», 2000. – 864 с.
4. **Еш С. М.** Фінансовий ринок : навч. посіб. – 2-ге вид. / С. М. Еш. – К. : Центр навчальної літератури, 2011. – 528 с.
5. **Журавка Ф. О.** Науково-методичний підхід до визначення місця міжбанківського ринку у структурі фінансового ринку / Ф. О. Журавка // Вісник Української академії банківської справи. – 2013. – № 1(34). – С. 59 – 66.
6. **Журавка Ф. О.** Проблемні аспекти сучасного розвитку валютного ринку України / Ф. О. Журавка, А. В. Колдовський // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : зб. наук. праць / ДВНЗ «УАБС НБУ». – 2011. – Вип. 31. – С. 80 – 89.
7. **Журавка Ф. О.** Методологічні підходи до визначення поняття «валютний ринок» / Ф. О. Журавка // Вісник науковця : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (2 квітня 2009 р.) – Миколаїв : НУК, 2009. – С. 40 – 42.
8. **Козакевич О. Р.** Валютний ринок України: аналіз поточних тенденцій та особливостей розвитку / О. Р. Козакевич // Наукові записки. Серія «Економіка». – 2013. – № 23. – С. 295 – 300.
9. **Маслова С. О.** Фінансовий ринок : навч. посіб. – 2-ге вид., випр. / С. О. Маслова, О. А. Опалов. – К. : Каравела, 2003. – 344 с. – С. 48.
10. **Піонтковська Я. О.** Методичні засади формування рівноваги грошово-кредитного ринку України : дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.08 – «Гроші, фінанси і кредит» / Я. О. Піонтковська ; ДВНЗ «УАБС НБУ». – Суми, 2013. – 245 с.

Таблиця 1

Трактування поняття грошово-кредитного ринку

Грошово-кредитний ринок – це:	Автор(-и), джерело
Частина, структурний елемент національного ринку країни, на якому здійснюється купівля (продаж) грошей через купівлю-продаж боргових зобов'язань, інших цінних паперів	Мочерний С. В. [3]
Самостійний механізм, на базі якого формуються й урівноважуються попит на гроші та пропозиція грошей	Гальчинський А. С. [1]
Система грошових відносин на фінансовому ринку, яку формують банківські та спеціальні фінансово-кредитні інститути, що забезпечують функціонування грошових ресурсів країни, їх постійне переміщення під впливом законів попиту та пропозиції	Еш С. М. [4]
Частина ринку позикових капіталів, де здійснюються переважно короткострокові (від одного дня до одного року) депозитно-позикові операції, що обслуговують головним чином рух оборотного капіталу фірм, короткострокових ресурсів банків, установ, держави і приватних осіб	Маслова С. О., Опалов О. А. [9]
Система грошових відносин і банківських та спеціальних фінансово-кредитних інститутів, які забезпечують функціонування сукупності грошових ресурсів країни, їх постійне переміщення, розподіл і перерозподіл під впливом взаємодії законів попиту і пропозиції	Демківський А. В. [2]

11. Закон України «Про Національний банк України», прийнятий Верховною Радою України від 20.05.1999 р. № 679-XIV : текст зі змінами станом на 02.03.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>

12. **Савченко Т. Г.** Структура та інструменти грошово-кредитного ринку / Т. Г. Савченко, Я. О. Пiontkovska // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. – 2013. – Вип. 37. – С. 169 – 180.

13. **Стельмах В. С.** Монетарна політика Національного банку України: сучасний стан та перспективи змін / За ред. В. С. Стельмаха. – К. : Центр наукових досліджень Національного банку України, УБС НБУ, 2009. – 404 с.

14. **Ткач Є. В.** Особливості реалізації монетарної політики в макроекономічних умовах України: ретроспективний аспект / Є. В. Ткач, І. І. Легкоступ // Фінанси, банки, інвестиції. – 2013. – № 3. – С. 96 – 99.

Науковий керівник – Пантелєєв В. П., кандидат економічних наук, доцент кафедри фінанси та кредит Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

REFERENCES

Demkivskiy, A. V. *Hroshi ta kredyt* [Money and credit]. Kyiv: Dakor, 2007.

Ekonomichna entsyklopediia [Economic Encyclopedia]. Kyiv: Akademiia, 2000.

Esh, S. M. *Finansovyi rynek* [Financial market]. Kyiv: Tsentri uchbovoi literatury, 2011.

Halchynskiy, A. S. *Teoriia hroshei* [The theory of money]. Kyiv: OSNOVY, 2001.

Kozakevych, O. R. "Valiutnyi rynek Ukrainy: analiz potochnykh tendentsii ta osoblyvostei rozvytku" [Foreign exchange market of Ukraine: analysis of current trends and development features]. *Naukovi zapysky. Seriia «Ekonomika»*, no. 23 (2013): 295-300.

[Legal Act of Ukraine] (2015). <http://zakon4.rada.gov.ua>
Maslova, S. O., and Opalov, O. A. *Finansovyi rynek* [Financial market]. Kyiv: Karavela, 2003.

Piontkovska, Ya. O. "Metodychni zasady formuvannya rivnovahy hroshovo-kredytного rynku Ukrainy" [Methodical bases of formation of the balance of monetary market of Ukraine]. *Avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk: 08.00.08*, 2013.

Savchenko, T. H., and Piontkovska, Ya. O. "Struktura ta instrumenty hroshovo-kredytного rynku" [The structure and tools of monetary market]. *Problemy i perspektyvy rozvytku bankivskoi systemy Ukrainy*, no. 37 (2013): 169-180.

Stelmakh, V. S. *Monetarna polityka Natsionalnoho banku Ukrainy: suchasnyi stan ta perspektyvy zmin* [The monetary policy of the National Bank of Ukraine: Current State and Prospects change]. Kyiv: Tsentri naukovykh doslid-zhen Natsionalnoho banku Ukrainy; UBS NBU, 2009.

Tkach, Ye. V., and Lehosup, I. I. "Osoblyvosti realizatsii monetarnoi polityky v makroekonomichnykh umovakh Ukrainy: retrospektyvnyi aspekt" [Features of the implementation of monetary policy in macroeconomic conditions Ukraine: a retrospective aspect]. *Naukovyi visnyk: Finansy, banky, investytsii*, no. 3 (2013): 96-99.

Zhuravka, F. O. "Metodolohichni pidkhody do vyznachen- nia poniattia "valiutnyi rynek"" [Methodological approaches to the definition of "foreign exchange market"]. *Visnyk naukovtsia*. Mykolaiv: NUK, 2009.40-42.

Zhuravka, F. O. "Naukovo-metodychni pidkhody do vyznachen- nia mistia mizhbankivskoho rynku u strukturi finansovoho rynku" [Scientific and methodical approach to the location of the interbank market in the structure of financial markets]. *Visnyk Ukrainiskoi akademii bankivskoi spravy*, no. 1 (34) (2013): 59-66.

Zhuravka, F. O., and Koldovskiy, A. V. "Problemni aspekty su- chasnoho rozvytku valiutного rynku Ukrainy" [Problematic aspects of modern foreign exchange market of Ukraine]. *Problemy i perspek- tyvy rozvytku bankivskoi systemy Ukrainy*, no. 31 (2011): 80-89.